

J. Prus

Gospodarcze przygotowanie wojny

Zagadnieniem zupełnie zaniedbanym przez ekonomistów jest gospodarcze przygotowanie wojny. Zaniedbanie to pochodzi niewątpliwie z nastawienia, jakie dała ekonomii i polityce ekonomicznej szkoła liberalna, rozpatrująca zjawiska gospodarcze jedynie pod kątem ściśle gospodarczym. Ważne to zagadnienie porusza w ostatnim numerze „Przeglądu Wojskowego” kpt. dypl. Kazimierz Spządrowski.

Gospodarcze przygotowanie wojny — pisze autor — polega na daniu „narodowi możliwości spełniania wszelkich żywotnych funkcji na przeciąg kilku lat, na wet w wypadku nieprzyjacielskich działań wojennych. Do tych żywotnych funkcji gospodarstwa narodowego należą: wyżywienie,

zaopatrzenie w surowce, produkcja przemysłowa”.

„W dziale żywienia nacelną zasadą jest: państwo winno się samo wyżywić. Państwa rolnicze zatem dążyć winny do zapewnienia sobie samostarczalności, państwa o słabo rozwiniętej produkcji rolniczej do zapewnienia sobie łatwego dowozu środków żywności. W czasie jednak wojny samostarczalność pokojowa oraz łatwy dowóz mogą się okazać za wodne, bowiem liczyć się należy ze stratami terytorjalnymi oraz działaniami nieprzyjaciela, które mogą dowóz utrudnić, a nawet uniemożliwić. Toteż tworzenie rezerw wszelkich środków żywności wydaje się nieodzowne, zwłaszcza, że są one pożądane i w czasach pokojowych ze względu na

politykę cen”.

„Kwestia zaopatrzenia w surowce jest dla większości państw niezmierznie trudną do rozwiązania ze względu na brak lub niewystarczającą ilość bogactw naturalnych; trudność tę pogłębia jeszcze niezwykła rozmaitość tych surowców. I tutaj kwestia możliwości dowozu z zagranicy odgrywa decydującą rolę. Dokładne określenie zapotrzebowania, zakup zapasów, wreszcie tworzenie zapasów w przedmiotach codziennego użytku (np. pieniądze niklowe i t. p.) stanowią niezbędne przygotowanie w tym dziale, zwłaszcza na wypadek wojny”.

„Nie podlega obecnie już żadnej dyskusji zasada, że zdolność przemysłowa stanowi jeden z głównych czynników siły wojskowej: toteż zapewnienie bezpieczeństwa produkcji przemysłowej przez rozmieszczenie zakładów przemysłowych w obszarze strategicznie bezpiecznym winno być troską zainteresowanych czynników. Ponadto winna być dokładnie przemyślana kwestia nieuniknionego martwego okresu czasu, jaki powstaje przy przerzuceniu produkcji przemysłowej czasu pokojowego na produkcję przy stosowanej do potrzeb wojennych”.

„Zorganizowanie komunikacji zamknięte wreszcie przygotowania dla zapewnienia minimum egzystencji”. Chodzi tu o zapewnienie środków pędnych; bądź produkowanej centralnie i doprowadzonej przy pomocy przewodów, siły elektrycznej, bądź też źródła siły, przewożonych na samych środkach przewozowych, jak benzyna, węgiel, ropa naftowa, spiry-

tus, gaz drzewny i t. p. Obok tego chodzi o zapewnienie dróg komunikacyjnych, z których wobec możliwości stosunkowo łatwego zniszczenia linii kolejowych na plan pierwszy wysuwają się szosy i w mniejszym już stopniu naturalne drogi wodne.

Oto są postulaty, jakie wojsko stawia polskiemu gospodarstwu narodowemu. Zdaniem ekonomistów jest zastanowić się nad sposobami realizacji tych postulatów. Dlatego też zagadnieniami temi, chcemy się w najbliższym czasie zająć.

Unieruchomienie Widzewskiej Manufaktury

Spowodo udzielenia wszystkim robotnikom Widzewskiej Manufaktury urlopu dwutygodniowego, który w r. b. wyznaczono na pierwszą połowę lipca, w dniach od 1 do 14 lipca włącznie Widzewska Manufaktura będzie unieruchomiona. Ogółem otrzyma urlop około 7.300 robotników.

Zjazd gazowników

ŁÓDŹ, 28. 6. (tel. wł.). — We środę obrady Związku Gazowników i Wodociągowców Słowiańskich rozpoczęły się już o godzinie 8-ej rano. W ciągu przedpołudnia wygłoszono kilka referatów z dziedziny gazownictwa.

Kredyty Dla żydowskich kas bezprocentowych

O kredytach dla żydowskich kas bezprocentowych wiele się słyszy w ostatnich czasach. Oto co pisze o tem dzisiejsza „Gazeta Warszawska”:

„Hajnt” informuje o udzieleniu żydowskim kasom bezprocentowym w Warszawie pożyczek długoterminowych:

„Zjednoczenie warszawskich kas bezprocentowych rozdzieliło w tych dniach długoterminowe kredyty między kasami. W pierwszym rzędzie rozdzieliło te kredyty pomiędzy 15 kas”.

Po wymienieniu adresów tych kas dziennik informuje:

„Zjednoczenie warszawskich kas bezprocentowych posiada widoki otrzymania w najbliższej przyszłości większych kredytów dla tych kas, które są do niego przyłączone. To umożliwi warszawskim kasom bezprocentowym rozszerzenie ich działalności”.

Zarówno źródła, skąd kredyty otrzymują, jak i wysokości kredytów żargonówka nie podaje.

Wytyczne Państwowej polityki zbożowej

Przed paru dniami podaliśmy informacje, dotyczące uchwał Komitetu Ekonomicznego Ministrów w sprawie wytycznych polityki zbożowej. Obecnie informacje te uzupełniamy następującym komunikatem oficjalnym:

Uchwalone na ostatnim posiedzeniu Komitetu Ekonomicznego Ministrów wytyczne państwowej polityki zbożowej na rok gospodarczy 1934/35 przewidują w zasadzie stosowanie wszystkich dotychczasowych i wypróbowanych już środków, których celem jest podniesienie poziomu cen zboża i zapewnienie w tej drodze rolnikom większego dochodu.

Będą więc utrzymane: ochrona celna produkcji zbożowej, zwro-

tu cel, kredyt zastawowy, koncentracja eksportu zbożowego oraz akcja interwencyjna P.Z.P.Z. Akcją interwencyjną P.Z.P.Z. objęte będą żyto i pszenica, które to zboża P. Z. P. Z. zakupywać będzie i sprzedawać na warunkach dotychczasowych.

Premje eksportowe stosowane być mają w dotychczasowej wysokości i wynosić nadal zł. 6 od q. wywiezionego zboża, przyczem dla wszystkich zbóż obowiązywać będzie jednolita premia w wysokości 6 zł.

Sprzedaż zbóż chlebowych zagranicę odbywać się będzie, jak dotychczas, na zasadach koncentracji eksportu w Polskim Biurze Eksportu Zboża.

Ważne jest, aby w tym czasie, gdy w naszym kraju, doświadcza się skutki niedoboru żywności, w innych krajach, gdzie żywność jest w nadmiarze, nie dochodzi do jej wywieżenia, co byłoby dla nas wielką stratą.

Ważne jest również, aby w tym czasie, gdy w naszym kraju, doświadcza się skutki niedoboru żywności, w innych krajach, gdzie żywność jest w nadmiarze, nie dochodzi do jej wywieżenia, co byłoby dla nas wielką stratą.

Ważne jest również, aby w tym czasie, gdy w naszym kraju, doświadcza się skutki niedoboru żywności, w innych krajach, gdzie żywność jest w nadmiarze, nie dochodzi do jej wywieżenia, co byłoby dla nas wielką stratą.

Ważne jest również, aby w tym czasie, gdy w naszym kraju, doświadcza się skutki niedoboru żywności, w innych krajach, gdzie żywność jest w nadmiarze, nie dochodzi do jej wywieżenia, co byłoby dla nas wielką stratą.

Ważne jest również, aby w tym czasie, gdy w naszym kraju, doświadcza się skutki niedoboru żywności, w innych krajach, gdzie żywność jest w nadmiarze, nie dochodzi do jej wywieżenia, co byłoby dla nas wielką stratą.

Ważne jest również, aby w tym czasie, gdy w naszym kraju, doświadcza się skutki niedoboru żywności, w innych krajach, gdzie żywność jest w nadmiarze, nie dochodzi do jej wywieżenia, co byłoby dla nas wielką stratą.

Ważne jest również, aby w tym czasie, gdy w naszym kraju, doświadcza się skutki niedoboru żywności, w innych krajach, gdzie żywność jest w nadmiarze, nie dochodzi do jej wywieżenia, co byłoby dla nas wielką stratą.

Ważne jest również, aby w tym czasie, gdy w naszym kraju, doświadcza się skutki niedoboru żywności, w innych krajach, gdzie żywność jest w nadmiarze, nie dochodzi do jej wywieżenia, co byłoby dla nas wielką stratą.

Ważne jest również, aby w tym czasie, gdy w naszym kraju, doświadcza się skutki niedoboru żywności, w innych krajach, gdzie żywność jest w nadmiarze, nie dochodzi do jej wywieżenia, co byłoby dla nas wielką stratą.

Ważne jest również, aby w tym czasie, gdy w naszym kraju, doświadcza się skutki niedoboru żywności, w innych krajach, gdzie żywność jest w nadmiarze, nie dochodzi do jej wywieżenia, co byłoby dla nas wielką stratą.

Ważne jest również, aby w tym czasie, gdy w naszym kraju, doświadcza się skutki niedoboru żywności, w innych krajach, gdzie żywność jest w nadmiarze, nie dochodzi do jej wywieżenia, co byłoby dla nas wielką stratą.

Ważne jest również, aby w tym czasie, gdy w naszym kraju, doświadcza się skutki niedoboru żywności, w innych krajach, gdzie żywność jest w nadmiarze, nie dochodzi do jej wywieżenia, co byłoby dla nas wielką stratą.

Ważne jest również, aby w tym czasie, gdy w naszym kraju, doświadcza się skutki niedoboru żywności, w innych krajach, gdzie żywność jest w nadmiarze, nie dochodzi do jej wywieżenia, co byłoby dla nas wielką stratą.

Ważne jest również, aby w tym czasie, gdy w naszym kraju, doświadcza się skutki niedoboru żywności, w innych krajach, gdzie żywność jest w nadmiarze, nie dochodzi do jej wywieżenia, co byłoby dla nas wielką stratą.

W KILKU WIERSZACH

WYDATKI I DOCHODY BUDŻETOWE SKARBU ŚLĄSKIEGO

Wydatki skarbu śląskiego w kwietniu r. b. wyniosły 7.250 tys. zł., przychodem wydatki administracji stanowią 6.907 tys. zł., emerytury i zaopatrzenia 352 tys. zł. Dochody wyniosły 6.136 tys. zł., przychodem dochody z danin publicznych 5.964 tys. zł., dochody z administracji 188 tys. zł. i dochody z tytułu emerytur i zapotrzenia 4 tys. zł.

W kwietniu r. ub. wydatki wyniosły ogółem 8.163 tys. zł., dochody 6.427 tys. zł.

PROJEKT TRANZYTU LITEWSKIEGO PRZEZ POLSKĘ

Z Kowna donoszą: W związku z zamknięciem przez Niemcy tranzytu nięsa z Litwy dr. Bistras na łamach dziennika „Rytas” wystąpił z propozycją skierowania litewskiego tranzytu przez Łotwę i Polskę. „Tranzyt towarów przez Łotwę i Polskę — pisze dziennik — można byłoby uporządkować bez żadnych specjalnych umów z Polską. Nie sądzimy, żeby Polska robiła w tym względzie trudności Litwie”. Głos ten jest niewątpliwie bardzo znamienity.

PROJEKTY NOWYCH ZAKAZÓW PRZYWOZU DO AUSTRJI

„Wiener Ztg.” donosi, że rząd austriacki zamierza wydać nowy zakaz przywozu towarów z Niemiec i Czechosłowacji, celem przeciwdziałania dumpingowi, uprawianemu przez te państwa przy pomocy zarządzeń walutowych. Lista towarów, które będą wkrótce zakazane do przywozu, odpowiadać będzie naogół liście z 1933 r.

WSKAŹNIKI CEN HURTOWYCH W MAJU

Wskaźnik ogólny cen hurtowych w maju wyniósł 56,1 wobec 56,7 w kwietniu, uległ więc pewnej zmianie. Zniżka ta trwa nieprzerwanie od stycznia r. b. Wskaźnik cen hurtowych krajowych artykułów rolnych spadł w maju w porównaniu z kwietniem z 47,7 do 46,4. Dla porównania należy zaznaczyć, że wskaźnik cen artykułów, nabywanych przez rolnika, spadł znacznie mniej — z 72,1 do 71,9. Wskaźnik cen artykułów przemysłowych spadł stosunkowo nieznacznie — z 60,8 do 60,4, przy czym zaznaczyć należy, że obraca się on mniej więcej w granicach sprzed roku.

Dziś na giełdzie

Waluty: Dolar 5,27 i pół; frank francuski 34,95; frank szwajcarski 172; funt szterling 26,70; marka niemiecka 202; sztyling austriacki 98,10; korona czeska 21,90.

Monety: Dolar złoty 8,91 i jedna czwarta; rubel złoty 4,58 i trzy czwarte;

Dewizy: Belgja 123,78; Gdańsk 172,62; Londyn 26,73; Nowy Jork (kabel) 5,29 i pół; Paryż 34,93 i pół; Praga 22; Szwajcaria 172,30; Włochy 43,31.

Papiery procentowe: 3 proc. Poż. Budowlana 44,10; 4 proc. Poż. Dolarowa 53,40; 4 proc. Poż. Inwestycyjna 112; 5 proc. Poż. Konwersyjna 65,25; 8 proc. Poż. Dillonowska 85,25; 7 proc. Poż. Stabilizacyjna 66,87; 7 proc. Poż. Dolarowa Warszawy 63,50; 7 proc. Poż. Śląska 66; 4,5 pr. Listy Zast. Ziemi 47,23; 7 proc. Listy Zast. Ziem. Dolarowe 37,25; 4,5 proc. L. Z. T. K. m. Warszawy 60,50; 5 proc. L. Z. T. K. m. Warszawy 67,25; 8 proc. L. Z. T. K. m. Warszawy 56,12.

Akcje: Bank Polski 85,50; Lilpop 9,25; Starachowice 10,30; Warsz. Tow. Akc. Fabr. Cukru 19; Ostrowiec 21; Modrzejów 3,50; Habersbusch 35.

GIEŁDA ZBOŻOWA
WARSZAWA, 27. 6. — Giełda zbożowa francuska Warszawy za 100 kg. żyto jednolite 700 kg. 13,50 — 14,25; pszenica jedn. 748 gl. 20,00 — 20,50; pszenica zbierana 737 gl. 19,50 — 20,00; owies jednolity 468 gl. 15,50 — 16,00; owies zbierany 438 gl. 15,00 — 15,50; jęczmień przemysłowy 632 gl. 15,50 — 16,00; jęczmień browarowy bez obrotu; groch polny z workiem 22,00 — 24,00; groch Wiktor 22,00 — 24,00; 35,00 — 38,00; wyka 15,50; pszenka 16,50 — 17,00; niebieski 6,75 — 7,25; lubin 9,50; mak niebieski z work. 57,00; ziemniaki fabryczne 3,75 — 4,00; mąka pszenka luksusowa wył. 45 procent 32,00 — 36,00; mąka pszenka I gat. 65 proc. 28,00 — 32,00; I gat. 20 proc. po luksusowej 23,00 — 28,00; III gat. pośledni 17,00 — 22,00; mąka żytnia pyłowa I gat. 55 proc. 22,50 — 23,50; I gat. 65 proc. 21,50 — 22,50; mąka żytnia sitkowa II gat. po 55 proc. 17,50 — 18,50; mąka żytnia razowa 95 proc. 18,00 — 19,00; otręby pszenne szale 10,75 — 11,25; otręby pszenne 10,25 — 10,75; żytnie 8,50 — 9,00; kukurydza 18,00 — 18,50; rzepakowe 12,50 13,00; kukurydza słonecznikowa 42 — 44 proc. 15,50 — 16,00; śrta sojowa 19,00 — 19,50. Ogólny obrót 969 tonn w tem żyta 485 tonn. Usposobienie spokojne.

Katastrofalne położenie rolnictwa na Pokuciu

Z Kołomyi donoszą, że sytuacja ludności Pokucia, będącej z natury rzeczy przeważnie rolniczą, przedstawia się w bież. roku wprost katastroficznie. Zasiwy i spodziewany urodzaj zupełnie zawiodły, wskutek długotrwałej posuchy, stałych prawie suszących wiatrów wschodnich, przymrozków na przedwiośniu i dającej się we znaki plagi myszy polowych.

W latach 1927—1933 opady wynosiły w miesiącach od marca do czerwca blisko 80 mm., podczas gdy

w tym roku całe Pokucie miało załedwie do końca b. m. 20 mm. opadów.

W rezultacie zawiodło zupełnie żyto i do tego stopnia, że rolnicy zmuszeni byli, co się prawie nigdy nie zdarza, do powtórnego przeorania około 90 proc. obsianej pierwotnie ziemi powierzchni. Spodziewany zbiór żyta nie wyniesie w tym roku więcej, jak 25—30 proc. normalnego zbioru. Podobnie ma się rzecz z kukurydzą.

Uprawa buraków cukrowych w Europie

Międzynarodowy Instytut Rolniczy w Rzymie ogłosił dane o uprawie buraków cukrowych w r. b. Dane te dotyczą wyłącznie krajów europejskich, ponieważ obliczenie powierzchni i zbiorów w innych częściach świata w chwili obecnej jest jeszcze niemożliwe. Ogólny obszar uprawy w Europie obliczany jest na 2,8 milionów ha, w czem na Rosję przypada 1,2 milj. ha. Zbiory buraków cu-

krowych w Polsce obliczane są na 105 tys. ha, czyli o 6 tys. ha więcej, niż w r. 1933. Ogółem zbiory w Europie szacowane są na 7 proc. więcej, niż w r. ub. Wzrost uprawy wykazują: Irlandja, Łotwa, Niemcy, Austria, Finlandja, Francja i Jugosławja. Inne kraje europejskie pozostały na poziomie r. ub. lub zmniejszyły rozmiar uprawy.

Dostawy towarów polskich do Marokka

Eksport z Polski do Marokka posiada tendencję rozwojową. W pierwszym kwartale r. b. statystyka marokańska zanotowała wzrost dostaw do Polski w porównaniu z I kwartałem 1933 r., wynoszący 70 proc. pod względem wartości. Najważniejszym artykułem eksportu polskiego do Marokka była w r. b. odzież męska wełniana i bawełniana, oraz koszule męskie. Na drugim miejscu stoją świece parafinowe, dalej dykty, drewno tarte, zwłaszcza

jodłowe, następnie zaś artykuły takie, jak: fasola, soczewica, wyroby szklane, przetwory mięsne, parafina, tkaniny, meble gięte i szereg innych. W rzędzie krajów, dostarczających swe towary do Marokka, Polska figurowała w zestawieniach statystycznych na 30-em miejscu, w roku bież. zaś wymieniana jest na 21-em miejscu, co dowodzi większego niż dotychczas zaopatrywania się przez firmy importowe marokańskie w towary polskie.

Ograniczenia importu w Hiszpanji

Tendencje stosowania trudnień importowych, które od pewnego czasu już dają się odczuwać w Hiszpanji, uległy dalszemu pogłębieniu, co znalazło wyraz w skontyngentowaniu w dn. 25 czerwca r. b. importu szeregu artykułów, interesujących eksport polski. Mianowicie skontyngentowany został przywóz podkładów kolejowych, słupów telegraficznych, kopalniaków, desek grubości do 4 cm., ponadto blach żelaznych i stalowych perforowanych, motorów Diesla, motorów elektrycznych, motocykli, mydeł toaletowych oraz esencji pachnących bezalkoholowych. W stosunku do przesyłek nadanych bez pośrednio do Hiszpanji przed 24 czerwca r. b., ograniczenia kontyngentowe nie będą stosowane. Natomiast wszelkie przesyłki nadane po tym terminie będą podlegały ograniczeniom kontyngentowym.

Pearl S. Buck

SYNOWIE

Powieść

Wiadomo, że w kraju podlegającym władzy cywilnej zwykle przewagę zdobywa wódz, rozporządzający siłą zbrojną — fakt to znany i dowiedziony, bo jakże człowiek bezbronny — chociażby miał słuszość — zdoła przeciwstawić się zbrojnemu wojownikowi, który ma pod sobą oddziały żołnierzy...

Sam los pomógł tedy Wangowi Tygrysowi. Gdy wojska rządowe wkroczyły na teren prowincji przezeń opanowanej, Wang Tygrys wystąpił mandaryna, ale w pobliżu poróżnił go wartownik, dzielnych i silnych ludzi, którzy mieli uważać, czy stary mandaryn nie szykuje zdrady. Mandaryn przybywszy na miejsce wysiadł z ozdobnej lektyki i udał się chwiejnym krokiem, po gościeńcu wiejskim, odziany w urzędowe szaty i wsparty na ramionach dwóch powierników Wanga. Generał dowodzący wojskami rządowymi wyszedł naprzeciwko mandaryna, a gdy zamienili formułki grzecznościowe mandaryn rzekł drżącym, słabym głosem.

— Jesteś o panie źle poinformowany... Wang Tygrys nie jest zgola rozbójnikiem, ale moim nowym młodym generałem, który uratował mnie od śmierci i uśmiechnął bunt wśród mego otoczenia.

Generał nie dał się wziąć na kawał, bo przez wywiadówców dowiedział się całej prawdy, ale otrzymał przecież rozkaz nierażania Wanga, gdyż każdy karabin może się przydać wielkorządcy, przygotowującemu daleko ważniejszą wojnę.

— Powinieneś być wcześniej mnie o tem zawiadomiony odrzekł wyniosło — naraziłeś nas na niepotrzebne wy-

datki w związku z wysyłką wojskową. Zapłacisz grzywnę za to, a mianowicie dziesięć tysięcy sztuk srebra.

Na wieść o takim rezultacie narady Wang Tygrys ucieszył się wielce i w triumfalnym pochodzie powrócił do miasta. Ze swej strony nabożył na lud nowy podatek na sól, a nim upłynęły dwa miesiące, zebrał dziesięć tysięcy sztuk srebra i jeszcze coś ponadto, gdyż prowincja ta obfituje w sól i wysyła ją do obcych krajów.

Tak więc wzmocnił Wang Tygrys władzę, nie straciwszy ani jednego człowieka, a że poczytywał to za zasługę żony, więc coraz większym szacunkiem darzył wybraną przez siebie kobietę. Wciąż jednak miał wątpliwości, co do jej pochodzenia. Nie wiedział skąd ród wywodził i czem się trudniła dawniej. Czas im upływał na miłosnych igraszkach, nieraz jednak zadawał jej pytania, na które odpowiadała niechętnie.

— Długa to historia, opowiem ci ją w zimie, gdy nie będzie nam grozić wojna. Teraz mamy wiosnę, spობisz się do wojny, nie ma czasu na czczą gadaninę...

Zbywała go błahemi słówkami, a oczy jej miały wówczas wyraz twardy i srogie.

Niebawem przekonał się Wang Tygrys, że przewidywania żony co do wojny były słuszne, bo pewnego razu spadła na kraj wieść skrzydlata, że lada dzień wybuchnie straszliwa wojna między dwoma wodzami, wojna, jakiej nie pamiętano od lat dziesięciu. Popłoch ogarnął mieszkańców wsi i miast, gdyż nikt nie widział, z której strony zjawi się wroga armja. Uprawiano jednak w dalszym ciągu pola, kupcy w miastach handlowali towarami, trzeba bowiem było zarobić na chleb powszedni i wyżywić dzieci. Życie płynęło utartym torem, tyle że z lękiem wypatrywano zapowiedzianego nieszczęścia.

Wszystkie oczy zwrócone były na Wanga Tygrysa, który był faktycznym władcą prowincji. Podatki przechodziły przez jego ręce, zaś mandaryn był bezwolną kukłą, dźwigającą na swych barkach ciężar nominalnej władzy. Wang Tygrys decydował o wszystkim. Za-

siadał w sali audjencjonalnej po prawicy mandaryna, który wydając wyroki spoglądał na wodza. Pieniądże, które dawniej płacono radcom mandaryna płynęły teraz do kasy Wanga Tygrysa i jego powierników. Lecz Wang Tygrys nie zmienił taktyki — od bogatych brał bez wahania, lecz biednym przynosił ulgi i ilekroć zjawił się na sali nędzarz, Wang pozwolił mu za darmo przemawiać i bronić swych praw. To też cieszył się on wielkim mirem wśród uboższych warstw ludności. Wiosny owej wszyscy z niecierpliwością i niepokojem czekali na decyzję Wanga, wiedzieli bowiem, że jeżeli i on weźmie udział w wielkiej wojnie, to obywatele będą musieli dostarczyć mu pieniędzy, na utrzymanie żołnierzy i zakup broni.

Wang Tygrys wiodł narady z zaufanymi i z własną żoną, lecz jeszcze nie powziął ostatecznej decyzji. Wojskowy dowódca prowincji rozesłał już rozkazy do pomniejszych samodzielnich generałów i kapitanów, domagając się od nich lojalności.

— Przejdź ze swoimi ludźmi pod moje sztandary — bo wybiła godzina, w której możemy wszyscy wnieść się na wyżyny...

Tak brzmiał rozkaz, który otrzymał Wang Tygrys. Odczytał go uważnie i jał głowić się, co ma czynić. Nie był pewien kto zwycięży, a zdawał sobie sprawę, że jeżeli przejdzie na stronę wodza, to w razie jego klęski zniszczy i złamie sobie karierę raz na zawsze, zważywszy iż wybił się niedawno. Myślał tedy i rozesłał na wszystkie strony szpiegów, zalecając im czujność.

Mieli oni wywieść się, która strona rozporządza silniejszą armją, sam zaś czekał powtarzając sobie, że dopiero wówczas zdecyduje się wziąć udział w walce, gdy będzie miał pewność, kto ma większe szanse. Dopiero pod koniec wojny, gdy zwycięstwo jednej ze stron nie będzie ulegać wątpliwości — opowie się za tym lub innym wodzem i w ten sposób wydosłanie się wraz z innymi na grzbiecie fali, nie straciwszy ani jednego żołnierza, ani karabinu.

(D. c. n.).